

Гишүүд тэтгэвэр тогтоолгож чөлөөнд гарах хүртлээ, өөрөөр хэлбэл 70 нас хүртлээ Коллежид ажиллаж, Ассамблейн гишүүн хэвээр байж болдог байна. Аль нэгэн гишүүн чөлөөнд гараад эрдэм шинжилгээний ажил эрхлэхээ боливол тэр тухайгаа Коллежийн хэвлэлээр дамжуулан нийтэд мэдэгдэж, гишүүнийхээ байрыг өөрөө чөлөөлж өгөх ёстой. Тэгсэн тохиолдолд түүний оронд өөр хүний нэрийг дэвшүүлэх ажил эхэлнэ. Ассамблей энэ тухай албан ёсоор мэдэгдсэнээс хойш нэг сарын дараа хуралдаж ямар мэргэжил, эрдэм шинжилгээний ямар чиглэлээр гишүүн нөхөн сонгох тухай асуудлыг авч хэлэлцдэг байна.

Коллеж де Франс-т их сургуулийн дараах боловсрол олох хүсэлтэй хэн боловч ирж суралцаж болдог байна. Тийм хүмүүсийг оюутны журмаар биш, чөлөөт сонсогчдын журмаар элсүүлж авдаг тул сургалтыг дамжаа хэлбэрээр үнэ төлбөргүй явуулдаг ба зохих дамжаа дүүргэсэн хүнээс шалгалт шүүлэг авдаггүй, диплом олгодоггүй байна. Энэ нь Коллеж де Франсын нэг гол онцлог юм. Сургалтыг их, дээд сургуулийнх шиг хөтөлбөрөөр явуулдаггүй, зөвхөн эрдэм шинжилгээний тодорхой чиглэл, сэдвээр явуулдаг байна.

Коллеж нь мөн судалгаа, шинжилгээний ажил хийх, дур сонирхолтой, авьяастай хүмүүсийг авч өөрийн олон тооны лабораториуддаа дадлага хийлгэдэг байна.

Коллежийн гишүүд, тэнхимүүдийг үйлчилдэг томоохон номын сан ажилладаг бөгөөд түүнийг Коллежийн Ерөнхийлөгч шууд удирдана.

Дурдсанаас үзэхэд Коллеж де Франс нь Франц улсын эрдэм шинжилгээний байгууллагууд дотор чухал байр суурийг эзэлдэг ба онцгой эрх эдэлдэг ажээ.

МОНГОЛ, СОЛОНГОСЫН ЭРДЭМТДИЙН II ХУРАЛДААНЫ ТУХАЙД

Б. Лхагваа

ШУА-ийн Дорно дахин, олон улс судлалын хүрээлэн, Бүгд Найрамдах Солонгос улсын (БНСУ) Соганы Их Сургуулийн Зүүн Азийн хүрээлэнгийн хамтын ажиллагааны хүрээнд 1993 оны 9-р сарын 9—11-нд Сеул хотноо «Зүүн хойт Ази: Монгол-БНСУ-ын харилцаа» сэдэвт эрдэм шинжилгээний II хурал болов. Хуралд Соганы Их Сургуулийн профессор Ким Су Ён «Монголын эдийн засгийн шинэчлэлт, гадаад худалдааны хөгжлийн хэтийн төлөв», ДДОУС-ын хүрээлэнгийн эрдэм шинжилгээний ажилтан, дэд доктор Г. Хашбат «Зүүн хойт Ази: Хятад-Оросын харилцаа ба түүний Монгол дахь үр дагавар», мөн хүрээлэнгийн эрдэм шинжилгээний ажилтан Б. Лхагваа «Орчин үе, Монгол-БНСУ-ын харилцаа», Ганвоны Их сургууль, Корегийн Их сургуулийн багш, монгол судлаач, доктор Ким Сен Хо «XIV зууны эцсээрх Солонгос-Монголын харилцаа Зүүн хойт Азийн байдалд нөлөөлсөн нь» сэдэвт илтгэлүүд тавьж хэлэлцүүлэв.

Илтгэлүүдтэй холбогдуулан хоёр орны харилцааны хөгжил, хэтийн төлөвийн талаарх судалгаа шинжилгээний ажил, практик алхмуудын талаар үнэтэй саналууд гарав.

Хуралд БНСУ-ын Ерөнхийлөгчийн дэргэдэх «XXI зууны хороо»-ны дарга, Соганы Их сургуулийн профессор, нэрт эрдэмтэн и Сан У, БНСУ-ын Шинжлэх Ухааны Үндэсний Академийн гишүүн, Солонгосын түүхийн шинжлэх ухааны үндэсний хорооны ерөнхийлөгч Чүн Хе Жон, Сеулийн Их Сургуулийн профессор Ким Дон Хо нарын зэрэг эрдэм-

тэн, судлаачид, БНСУ дахь монгол судлаачид, оюутан, зарим корпораци, үйлдвэр худалдааны газрын төлөөлөгчид оролцов. Хурлыг Соганы Их сургуулийн проректор, Монголын ШУА-ийн ДДОУС-ын хүрээлэнгийн захирал, дэд доктор Ц. Батбаяр нар нээж Монгол Улсаас БНСУ-д суугаа онц бөгөөд Бүрэн эрхт Элчин сайд П. Үржинлхүндэв, тус хурлыг ивээн тэтгэсэн Жинро нэгтгэлийн захиралуудын зөвлөлийн дарга С. М. Карл нар баяр хүргэж үг хэлэв.

Энэ хурлыг ивээн тэтгэсэн Жинро болон тус нэгтгэлийн захиралуудын зөвлөлийн дарга, ноён С. М. Карлд хуралд оролцогчид талархал илэрхийлэв.

Хурлын үеэр хоёр хүрээлэнгийн хамтын ажиллагааны асуудлаар санал солилцож ээлжит III хурлыг 1995 онд Улаанбаатар хотноо хийхээр тогтов.

ОЛОН УЛСЫН ЭРДЭМТДИЙН ЯРИЛЦЛАГА ЗОХИОН ЯВУУЛАВ

Ж. Гантулга

1993 оны 8-р сарын 18-20-ны өдрүүдэд Улаанбаатар хотноо ШУА-ийн Дорно дахин, олон улс судлалын хүрээлэнгээс эрхлэн Япон улсын Энх тайвныг хамгаалах «Сасакава» сантай хамтран «Зүүн хойт Азийн эдийн засгийн хамтын ажиллагаа» сэдэвт эрдэмтдийн хамтарсан төслийн талаар ярилцлага зохион явуулав. Энэ ярилцлагад Монгол, ОХУ, Өмнөт Солонгос, БНХАУ, Япон зэрэг орны эрдэмтэд оролцож, тус бүс нутгийн эдийн засгийн хамтын ажиллагааны өнөөгийн түвшин, хэтийн төлөвийн талаар сонирхолтой илтгэл тавьж хэлэлцүүлэн тухайн асуудлаар саналаа солилцов.

Ярилцлагад оролцогч орнуудын эдийн засгийн өнөөгийн байдал, бүс нутгийн эдийн засгийн хамтын ажиллагаанд оролцох боломж, чадавхийн талаар орон тус бүрээс хоёр илтгэл тавьсан Монголын талаас Дорнодахин, олон улс судлалын хүрээлэнгийн дэд захирал, доктор, профессор Х. Дашдондов, «Зүүн хойд Азийн орнуудын хамтын ажиллагаа-Монгол», Эдийн засгийн хүрээлэнгийн эрдэмтэн нарийн бичгийн дарга, дэд доктор С. Лхагваа «Монгол улсын эдийн засгийн өнөөгийн байдал» гэсэн илтгэлүүдийг төлөөлөгчид ихэд сонирхон илтгэлтэй холбогдуулан асуулт тавьж байв.

Мөн ярилцлагад Японы эрдэмтэн, доктор, профессор Тан Хашидагийн тавьсан «Зүүн хойт Азийн хамтын ажиллагааны санхүүжилт, Японы оролцоо» илтгэл нь нилээд дэлгэрэнгүй сонирхолтой болов.

Энэ арга хэмжээнд ОХУ-аас доктор Н. Михеева, В. Сыркин нар, Өмнөт Солонгосоос эрдэмтэн Ли Ван Чул, Сун Байк Нам, Японоос доктор, профессор Тан Хашида, доктор Хишида зэрэг эрдэмтэн, мэргэжилтнүүд оролцсон бөгөөд тус уулзалт нь Зүүн хойт Азийн эдийн засгийн хамтын ажиллагааны томоохон төслийн нэг хэсэг болж, улмаар тухайн бүс нутгийг бүхэлд нь хамарсан хамтын ажиллагааны олон улсын нийгэмлэг, механизмыг бий болгох нь ярилцлагад оролцогчдийн гол зорилго байлаа.